

Decernik

Leto II. (IX.), šte. 264

Maribor, ponedeljek 19. novembra 1928

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prašanova ulica št. 4

Duša režima

V naši državi se še ni vladalo brez radikalov ali — točno rečeno — brez radikalnega kluba, ki je pa vedno tak, da ni z njim zadovoljna niti — radikalna stranka sama. Radikalni klub je v pravem pomenu besede družba, ki si lasti monopol na državno upravo.

Pred štirimi leti, ko so Radičevi poslanci prišli v Beograd in je pozneje z njihovo pomočjo Ljuba Davidovič brez radikalnega kluba sestavil vlado, je bila tudi ta vlada samo na videz brez radikalne monopolne družbe. Radikalni so imeli namreč še vedno večino v finančnem odboru, ki je bil sestavljen še pred prihodom hrvatskih poslancev. Ko je prišla njegova poslovna doba in bi se bil moral sestaviti po novi grupaciji, je pa morala Davidovičeva vlada odstopiti.

V radikalnem klubu dobivajo premoč vedno slabši ljudje in vedno več jih je, ki so v pravem pomenu besede izvoljeni ne od volilcev, temveč od policije. Ti ljudje strahujejo stranko, državo pa smatrajo za področje svojega izkoriščanja.

Radikalni stranki že dolgo ne manjka nemiselnih samopašnežev, samo da jih nekdanji niso pustili tako v ospredje. Ko se je v nekdanji Srbiji znani Velizar Janković preril do ministrstva za kmetijstvo, je pisal pokojni dr. Škerlić, da v Srbiji od zlaganega poroda na dvoru kraljice Drage še ni bilo tolikega škandala, kakor je kariera Velizarja Jankovića. Janković je moral iti.

Minili so časi in prišla je naša država kakor nalašč za — še huje od njega. Ka kor da s posebno vneto in srečo iščejo med slabimi najslabše za poslance in za ministre. Če minister Cvetković ali kdo drugi zakliče: »Zakona ni!« — je treba vedeti, da izhaja to iz ideologije današnjega radikalnega kluba. — »Država, zakon — to smo mi!« bi se dala z drugimi besedami izraziti ta ideologija.

V Srbiji se je že v začetku druge polovice prejšnjega stoletja bil boj med demokratskim načelom »Zakon je najvišja volja« in med avtavičnim pojmovanjem, da je zakon volja oblastnikov od prvega ministra do zadnjega žandarja. Moderno demokratsko načelo je zmagovalo, ukoreninilo se je, sedaj je pa radikalni klub zopet vse razbil in iztrebil. Da je zakon samo volja oblastnikov — to je duša režima.

»To je razbojniški brigol!« je dejal te dni radikalni poslanec Živko Šušić, ko je odšel od seje radikalnega kluba. Pozneje je objavil po listih, da se te besede nanašajo na Vukičevića in njegove prijatelje, ki so merodajni v klubu. Z razbojniškim priimkom označena družba je ogroženemu poslancu pri zadnjih volitvah kradla volilne krogljice. Več se od te družbe ne da pričakovati kakor to, da po barh in kabaretilih pije šampanjec na »slavo« pokojnikov in na življenje in zdravje Puniše Račića.

Po prvakih kluba se vneto ravnajo oblastniki od zgoraj navzdol. Nikdar še ni bilo toliko procesov pred sodnijami v Srbiji radi zlorabe uradne oblasti, kot jih je sedaj. Ti procesi pa niso znak čistjenja in oni srečni poglavariji, ki so se znašli pred sodiščem v Skoplju, Stipu, Jagodini in drugod, niso edini in redki krivci zločinov, kakor so poneverbe državnega denarja v stoterih slučajih, pretepanje in drugačno mučenje jetnikov itd. Taki zločinci pridejo pred sodišče, ko so enkrat prekoračili vse mere in ko so tožitelji tako na varnem, da se jim ni

Poraz režimovcev v Splitu

PRI VČERAJSNJIH OBČINSKIH VOLITVAH V SPLITU, JE IZVOJEVALA KDK SIJAJNO ZMAGO. — VSE REŽIMSKE STRANKE MOČNO NAZADOVALE.

SPLIT, 19. novembra. Včerajšnje občinske volitve v Splitu, za katere je vladalo po vsej Dalmaciji ogromno zanimanje in za katere so razvijale vse stranke nenavadno živahno agitacijo, so se končale v najlepšem redu in miru. Prinesle so kmečko-demokratski koaliciji sijajno zmago, dočim so režimske stranke nazadovale na vsej črti. Po mestu je vladalo že na vse zgodaj zjutraj izredno živahno vrvenje. Ulice so bile polne agitatorjev, zidovi prepleteni z lepaki. Nervoznost je naraščala od ure do ure. Od preko 10.000 volilnih upravičencev jih je glasovalo 6.977, za 1.200 več kakor pri zadnjih občinskih volitvah.

Končni rezultat je sledeči: Samostal-

na demokratska stranka 712 glasov (6 mandatov), hrvatska seljačka stranka 1.554 glasov (10 mandatov), hrvatska federalistična stranka 1.149 glasov (7 mandatov), kandidatna lista dosedanjega župana dr. Tartaglie 1.093 glasov (8 mandatov), hrvatska republikanska zveza 1.048 glasov (7 mandatov), radikalni 413 glasov (3 mandata), klerikalci 233 glasov (1 mandat). Vse ostale kandidatne liste niso dosegle niti količnika.

Čim je bil znan končni rezultat volitev, so se formirali pristaši Kmečko-demokratske koalicije v veliko povorko ter krenili po mestu, vzklikajoč KDK. Režimovci so s tem poparjeni.

Kralj zopet v Beogradu

BEOGRAD, 19. nov. Kralj Aleksander, ki se je mudil 14 dni v Parizu, je sinoči odpotoval iz Francije in prispel davi zopet v Beograd. Pred svojim odhodom iz Pariza je sprejel še francoskega ministrskega predsednika Po incareja v enurni avdijenci.

Režimovci in zborovalna svoboda

Razbit shod radikalnega glavnega odbora v Prokuplju.

BEOGRAD, 19. nov. Včerajšnji shod pristašev glavnega odbora radikalne stranke v Prokuplju, za katerega je vladalo v vsej politični javnosti ogromno zanimanje, se sploh ni mogel vršiti, ker so se kmalu razvili hudi pretepi, tako da je moralo nastopiti orožništvo, ki je končno zborovalce razgnalo. Na zborovanje je namreč pripeljal tudi Vukičević najagilnejši pristaš, minister ver Dragiša Cvetković, svoje pristaše, ki so dejanski nastopali proti pristašem glavnega odbora in onemogočili vsak govor. Niti glavni govornik Nikola Uzunović, niti bivši prometni minister Acta Radojević radi silnega hrupa nista mogla priti do besede. Navzoči pristaši glavnega odbora so viharno manifestirali za sporazum s Hrvati in za politiko Ace Stanojevića, pristaši sedanjega režima pa so vzklikali Vukičeviću in Cvetkoviću. Napetost med obema taboroma se je stopnjevala od trenutka do trenutka. Vukičevićevi pristaši so ponovno navalili na govorniški oder in izrinili od tam svoje nasprotnike. Končno se je razvil med obema skupinama krvav pretep, nakar so orožniki razgnali zborovanje.

BEOGRAD, 19. nov. Včerajšnji shod radikalne stranke v Prokuplju, ki ga je razbil minister ver Cvetković, tvori danes v vseh političnih krogih predmet živahnih razprav. Neprižadeti naglašajo, da je to zopet dokaz več, kako gnile razmere vladajo v stranki, kateri je poverjeno vodstvo državne politike. Dogodki v Prokuplju morajo odpreti oči tudi onim, ki so doslej še verjeli, da ta režim spoštuje zakon. Pristaši sedanjega režima pa

treba bati maščevanja.

Težko je žrtvam krivic in zločinov, ki izhajajo posredno in neposredno iz vladajočega radikalnega kluba,

seveda slikajo shod kot nekako evolucijo naroda, ki hoče pomesti z glavnim odborom radikalne stranke.

Glavni odbor radikalne stranke je na svoji današnji seji razpravljal o včerajšnjih dogodkih v Prokuplju. Vsi člani so naglašali, da imajo dokaz, da je minister Cvetković napad dobro pripravil in da so orožniki samo čakali na njegov ukaz, kedaj naj razženejo zborovalce. Oblasti pa skušajo zvaliti vso krivdo na Uzunovičeve pristaše in so aretirale danes glavnega sklicatelja shoda trgovca Jovanovića.

„Goriška Straža“ ustala

GORICA, 19. nov. Oblasti so ustavile sedaj še »Goriško Stražo«. S tem je zadavljen zadnji slovenski list v nedrešenem Primorju.

Protijugoslovanske demonstracije na Reki

BEOGRAD, 19. nov. Včerajšnje desetletno obletnico vhoda italijanskih čet na Reko so praznovali Italijani z velikimi protijugoslovanskimi demonstracijami. Pred jugoslovanskim konzulatom so zasramovali našo državo ter slovesno zažgali jugoslovansko zastavo. Demonstracijam je prisostvoval tudi general Grazioli.

Junaški slovenski otroci

BEOGRAD, 19. nov. Današnji listi poročajo o velikem junaštvu slovenskega orožniškega korporala Andreja Marolta iz ptujske okolice. Da reši življenje nekemu sprevodniku, ki se je o priliki sobotne tramvajske nesreče nevarno ponesrečil, se je namreč Marolt sam ponudil za transfuzijo krvi in res s tem svojim človekoljubnim in junaškim činom rešil sprevodniku, očetu več otrok, življenje.

Časna tribuna se zrušila

ATENE, 19. nov. Pri včerajšnji svečani otvoritvi anatonskega Inštituta se je porušila tribuna, kjer so bili zbrani častni gostje. Osem oseb je bilo težko ranjenih, med njimi atenski metropolit, župan, žena nekega diplomata in neki starejši general. Tribuna je bila preobložena in se je porušila sredi svečanosti z velikim ropotom. Nastala je panika, vendar pa se je goste kmalu posrečilo pomiriti.

Elementarne katastrofe

NEW-YORK, 19. novembra. Iz Kansas City se poroča, da je radi dolgih nalivov veletok Misisipi v srednjem toku tako narastel, da je kljub varnostnim napravam prestopil bregove in poplavlil cele pokrajine. Mestoma je porušil tudi nasipe, in je katastrofa zahtevala več človeških žrtev. Škoda na nasadih je ogromna. Več naselbin je izginilo v vodi, vendar podrobnejših poročil še ni mogoče dobiti, ker so pretrgane vse zveze.

LONDON, 19. novembra. Po uradnih ugotovitvah je pri sobotnem nevihtu v mestu zgubilo življenje 20 ljudi, nad 100 pa jih še pogrešajo.

Avtomobilska nesreča

MARSEILLE, 19. novembra. Sinoči se je pripetila tu težka avtomobilska nesreča. Na nekem ovinku sta namreč trčila dva avtomobila in so bili pri tej priliki 4 potniki ubiti, 5 pa ranjenih.

Občuten mraz v Spaniji

MADRID, 19. novembra. Po vsej Spaniji je nastopil nenadoma zelo občuten mraz, čeprav je bilo prejšnji teden še zelo toplo. Temperatura je čez noč močno padla. Na gorah je zapadel debel sneg, ki sega globoko v doline.

Dograjena nova kolonija.

Včerajšnji nedeljski popoldan so Mariborčani v velikem številu izbrili za ogled nove stanovanjske kolonije v Magdalenskem predmestju. Nekatere ure je kar mrgolelo ljudi, zlasti iz srednjih stanov, ki so hodeč od poslopja do poslopja premotrivali nova stanovanja in se razgovarjali s stanovalci, ki so se že naselili v prvi koloniji. Prav mnogo je bilo gledalcev tudi okrog dveh hiš, ki ju je pravkar postavila mestna občina kot zasilna stanovanja poleg magdalenskega parka. Za te dve stavbe je votirala občina 800.000 Din in napravila 32 zasilnih stanovanj obstoječih iz sobe in kuhinje. Slišati je bilo med občinstvom prav polvalne izraze o teh stanovanjih, ki so celo boljše kot ona v koloniji. Sobe so večje in imajo zlasti okna mnogo večja. Kakor čeznavamo, pridejo v stanovanja zidanih »barak« predvsem reveži iz dragonskih blevoj, kjer so se izkazala tamošnja zasilna stanovanja za docela neodgovarjajoča. Teh visokih lokalov sedaj sploh ogreti ni mogoče. Novim stanovanjem v barakah manjkajo le še drvarnice in pralnica. Mnogo pa bo stala še ureditev cest pri prejšnjih in novih kolonijah.

Sreča pijane Tončke.

Antonija M., 33letna krojaška pomočnica iz Pobrežja, je davi v neki meljski gostilni pregloboko pogledala v kozarec. Hoteč si skrajšati pot domov na Pobrežje, je prikolovratila na železniški tir, ki vodi čez železniški most. Morda je bila njena sreča, da je v soboto zvečer deževalo; kajti ob polzkih tračnicah ji je spodrsnilo in padla je preko kakih 15 m visoke škarpe ob železniškem nasipu nasproti mestne plinarne. Pri tem se je ranila na spodnji deljosti in na na ustnah. Stražnik, ki jo je na poziv pašantov našel ležečo na cesti, jo je odvedel najprej na stražnico in potem na rešilni oddelček.

Vaša dvojčka

morata pač strahovito kričati in razgrajati vse noči!

— Kaj še! Edén tako silno razgraja, da drugega sploh slišati ni!

Mariborski in dnevi drobiž

Zunanji naročnikom!

Današnji številki smo priložili položnice, iz katerih razvidite, koliko dolgujete na naročnini do konca leta. Zamudnikom smo priručili par dinarjev za troške. Prosim, da predpisani znesek zanesljivo vplačate vsaj do božiča, da nam bo mogoče spraviti letni obračun v red. Vse one, ki dolga ne bodo poravnali, bomo po božiču predali našemu pravnemu zastopniku in jim bodo narasli samo nepotrebni stroški. Kdor ni prejel položnice, ima naročnino plačano!

Uprava »Večernika«.

Maribor v znamenju včerajšnje zmage

Maribor, zasti pa sportni krogi, slavi redko slavje. Domači klub ISSK »Maribor«, ki je od svojega obstoja zavzemal vodilno mesto med mariborskimi klubi, si je tik pred 10letnico pridelal časten naslov državnega prvaka v hazeni. Dogodek je za naše mesto velikega pomena in priznati je treba, da uspeh ni edino zasluga aktivnih sportašic in funkcionarjev, temveč nosi precejšen delež tudi občinstvo, ki je posvetilo sportu v zadnjih letih mnogo pozornosti in s podporami omogočilo, da se je sport povzpela na toliko višino. Ravno tako so mnogo pripomogle oblasti, občina, oblastni odbor in veliko županstvo. Pokazale so izredno razumevanje, zlasti povodom finalne tekme za državno prvenstvo. Da je Maribor res važno športno središče, dokazujejo številne mednarodne prireditve, predvsem pa je dokazala to včerajšnja tekma. Že v soboto so prispele iz Beograda hazenašice »Jugoslavije«, katerim je bil na kolodvoru prirejen priskeren sprejem. Goste so obsuli sportni tovariši s cvetjem, v imenu kluba jih je pozdravil predsednik »Maribora« g. ravnatelj Tomljan, v imenu občine pa magistratni svetnik g. dr. Rodošek. Zvečer je »Maribor« priredil odličnim gostom iz prestolnice svečan banket v Grajski kleti, katerega so se udeležili zastopniki civilnih in vojaških oblasti. Najboljši dokaz sportne zavednosti pa je bila publika, ki je v velikem številu posetila tekmo in z velikim razumevanjem dostojno spremljala njen potek. Ob zaključku tekme je občinstvo prirejalo zmagovalkam frenetične ovacije, ki jim dolgo ni bilo konca. Zaplapolale so belo-črne klubove in državne zastave, ki so objavile, da si je ISSK Maribor priboril državno prvenstvo v hazeni. Zaključno sportno slavje se je vršilo s pomočjo omembe vredne pozornosti s strani mestne občine in oblasti po tekmi med članstvom zmagovalcev. Mestna občina je dala »Mariboru« tudi na razpolago avtobus, s katerim je klub priredil izlet v okolico. Dejstva pričajo, da trud in žrtve niso bile zaman in da je mariborski sport z imenom vodilnega kluba ISSK Maribora proslavil ime našega mesta daleč preko meja ožje domovine. —

Jelke, Lizike, Elze

slavijo danes svoj god. To se je osobito poznalo včeraj po gostilnah, v okolici pa po podoknicah z najrazličnejšimi instrumenti, a danes jutraj pri vrtnarjih in cvetličarnah. Ker je med prijatelji našega lista več nosilk teh imen, jim seveda iz srca želimo tudi mi vse najboljše. —

Delo je iskalo

potom borze dela pretečeni teden 857 brezposelnih in sicer na novo prijavljenih 230, od poprej v evidenci pa 627. Temu velikemu številu brezposelnih se je nudilo samo 125 službenih mest in je borza dela v 93 slučajih uspešno posredovala. Od začetka leta se je pa obrnilo do borze dela 8037 brezposelnih in sicer 5444 moških in 2593 žensk. Služb je bilo na razpolago 4228 in izvršilo se je 2929 službenih posredovanj.

Kar šest gostilničarjev

so predvčerajšnjim in včeraj zapisali stražniki zaradi prekoračenja policijske ure, kar je znamenje, kako težko se ljudje ločijo od sladke vinske kapljice.

Prekmurski drobiž

Dve nezgodi. Prejšnji teden je na poti iz šole domov 10letnemu šolarju Ivanu Inašiču iz Trdkove spodrsnilo, da je padel in si pri tem zlomil levo roko. Prepeljali so ga v soboško bolnico. — Dne 15. novembra je Nikolaj Časar, sluga tvrde Heimer v Murski Soboti padel s kolesa tako nesrečno, da se je močno poškodoval na glavi. Oddan je bil v soboško javno bolnico v zdravljenje.

Murska Sobota, V četrtek 15. t. m. se je vršila druga gledališka predstava v letošnji sezoni. Dramatični odsek »Sokola« je vprizoril ljudsko igro »Krivoprisežnik«. Igra, ki je razmeroma jako dobro uspela, je privabila toliko občinstva, da je bila Dietrichova dvorana polna. Igrali so dobro, mestoma celo prav dobro in se je videlo, da so se igralke in igralci potrudili. Glavna vloga Matije Križevca — Krivoprisežnika — je bila v rokah g. not. kand. Lovšina, ki je znova dokazal, da je star, rutiniran igralec, ki nikdar ne odreče. Dramatični odsek je pridobil s njim izbornu moč. Žal, da je imel slabo masko. Sploh je treba povdariti, da so bile to pot maske slabe, nekatere celo nemogoče. Treba bo prihodnjic posvetiti maskiranju več pozornosti. Veroniko, glavno žensko vlogo, je kreirala gđ. Margit Pojbičeva. Pozna se ji, da je od zadnje igre precej napredovala in je predvedla mestoma prav lepo igro. S pridnostjo in v dobri šoli utegne postati še prav uporabna igralka. Tudi ostale ženske vloge so bile dobre in je omeniti predvsem gđ. Lačnovo, ki je tudi sedaj pokazala, da tiči v njej precejšnji igralski talent in je škoda, da so ji dodeljene vedno le manjše vloge. Če se odvadi svoje dialektične izgovorjave, bo ena naših najboljših igralk, ker je njena igra naravna in neprisiljena. Prav tako so bili dobri in na svojem mestu igralci, vendar se vsled pomankanja prostora ne moremo spuščati v podrobnejšo oceno posameznikov. Žal nam je, da moramo pri tej priliki pribiti neveselo dejstvo, da del publike ni bil dostal igri in je do cela dokazal nerazumevanje za resnejše stvari, kajti drugače si ne moremo razlagati smeha in hihetanja pri najresnejših scenah. Treba bo še dosti truda, da se te ljudi vzgoji tudi za dramo. Igro je spretno in z veliko ljubeznijo zrežiral gosp. Nišclivcer, ki je v njo vložil mnogo dela in truda. Končno je še omeniti, da so vsi igralci in igralke znali svoje vloge odlično, tako, da šepetalke ni bilo niti slišati. — Kot prihodnja igra se obljublja »Švejk« v režiji g. prof. Meliharja in z g. Danešem iz Maribora kot gostom v naslovni vlogi. Sploh se nam obeja sedaj precej pestro teatersko življenje. Dijaški odsek »Sokola« pripravlja ljudsko igro »Domen« v režiji g. učitelja Menceja, gimnazijci pa igro »Iz našega življenja«, ki jo režira g. profesor Melihar. Želimo obojim mnogo uspeha.

Trgovski točilci,

katerim je sresko poglavarstvo svoječasno ustavilo nadaljno točilno pravico, opozarjamo, da naj računajo s tem, da po novem letu tega obrata ne bodo smeli več izvrševati, ker je ostala intervencija deputacije, katero je poslala Zveza gremijev pred nekaj dnevi v Beograd, popolnoma brezuspešna. Ako želi kdo v tem oziru natančnejše informacije, naj se zgleda v gremijalni pisarni. — Gremij trgovcev v Mariboru. —

Ljutomerska sadjarska in vrtnarska podružnica

vabi na važno predavanje, ki se bo vršilo v nedeljo 25. t. m. v osnovni deški šoli takoj po 8. maši. Govoril bo sreski ekonom g. Štampar o važnih delih v sadovnjakih in drevesnicah, zlasti o sajenju in snaženju dreves ter o zatiranju sadnih škodljivcev. Ker pričakujemo prihodnje leto sadno leto, ne bo ta nauk odveč. Vabimo vse člane in prijatelje sadjarstva k temu predavanju. Odbor. —

Smrtna nesreča na koroškem kolodvoru

Sinoči okrog 5. ure je prišel 48letni kurjač Fistrič Jakob iz Melja v kurilnico na koroškem kolodvoru, da nastopi svojo nočno službo. Ko je prižgal svetilke svoje lokomotive, je pridrvel iz kurilnice drug stroj in ker je nesrečni kurjač stal med odbijači, so ga isti zmečkali... Poklicani rešilni oddelek ni mogel prav nič pomagati, ker je bil kurjač že — mrtev. Prepeljali so ga v mrtvašnico pokopališča. — Vzroke nesreče bo ugotovila preiskava. — Tako tragično preminuli Fistrič je bil dober delavec in skrben oče.

Drzen vlomilec.

Takorekoč pred nosom policijske stražnice na Frankopanovi cesti je vdrl nepoznani lopov skozi odprto okno stanovanja služkinje Alojzije Podgorelec, odprl z dletom omaro ter pobral iz nje razne komade ženske obleke in perila. Lastnik hiše trpi škodo čez 1200 Din. Vlomilec, ki je očitno dobro informiran o razmerah v imenovani hiši, se je priplazil tudi na podstrešje, kjer je z dletom odprl neki kovčeg, kateri pa je bil na nje govo jezo prepreden s pajčevino. Upati je, da bo policija dobila storilca kmalu v svojo pest.

Žeparji na sejmu v Gor. Radgoni.

Dne 15. t. m. na Leopoldovo se je vršil v Gor. Radgoni običajni živinski in kramarski sejem. Ker je to za tamkajšnje okolice eden največjih sejmov, je bil navale ljudstva in kramarjev zelo velik. Izostali niso niti mariborski Kitajci s svojo papirnato robo. Manjkali pa seveda niso niti žeparji in je bilo javljenih več tatvin. Nekemu avstrijskemu državnemu uradniku je izginila v nekem vinotoču denarnica, v kateri je imel tisoč šilingov in nekaj našega denarja. Na sejmišču je segla neka žeparica iz Hrvaške nekemu čevljarju v notranji žep suknjica, a je imela pri tem smolo. Čevljar je namreč še pravočasno opazil njeno nakano, jo zgrabil in izročil orožniku. Istotako sta bili zvečer na kolodvoru pred odhodom vlaka proti Ljutomeru javljeni dve tatvini. Na sejmišču je bila očitno zbrana dobro organizirana žeparska družba, ki izvršuje svoj umazani posel ob sličnih priložnostih tudi po drugih krajih. —

Tudi rekord svoje vrste!

Ferdo M., ki je bil pred približno 2 mescem izgnan iz Avstrije, kjer so ga postali do grl sihi, je bil do včeraj že 28krat ovađen radi javnega nasilstva. Brez povoda napada ljudi na ulici in v javnih lokalih ter deli zaušnice na desno in levo. Na policiji si belijo glave, kaj naj ukrenejo s čudnim rekorderjem, ki ima v Mariboru svojo domovinsko pravico. Kajti iz Avstrije je bil ravno zaradi svojega »športa« izgnan, a vse zaporne kazni ne zaležejo mnogo. Morda pa se le najde sredstvo za ukrotitev takih elementov? —

Vlomilci.

V noči od petka na soboto so vlomilci v Sv. Lenartu opravili več, kot se je prvotno poročalo. V Kranjčevo in v Ratajevo trgovino se ni dalo priti. Železni rolo trgovinskih vrat so sicer dvignili, a ker so vrata na najprometnejšem delu trga, so se najbrž zbalih kakih prihajajočih korakov. Izvedli so pa vlom v delavnico čevljarkega mojstra Ignaca Gumzeja ter odnesli 12 parov čevljev. Iz Maribora so poklicali za zasledovanje zločincev tudi detektive s policijskim psom, a je bilo vse zaman, ker so bili sledovi že davno izbrisani. Aretirali so neke sumljive cigane, ki so se ravno dan pred vloomi pojavili. —

Razsvetljava posameznih

delov mesta, zlasti v parku, kjer si razni nepridipravi dovoljujejo razne nedopustne stvari, je bila že ponovno predmet upravičene in stvarne kritike. Jugoslovanski trg paradira s tako mizerno plinovo svetilko, a na križišču ulic pred velikim županstvom obločnica sploh ne gori. Tudi na Koroški cesti in v Minoriški ulici vlada tema. Davkoplavevalci so skromnega mnenja, da je ta nedostatek popolnoma nepotreben.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Ponedeljek, 19. novembra ob 20. uri »Therese Raquin«. **Gostovanje v Ptuj.**

Torek, 20. novembra ob 20. uri »Oblaki« ab. C. Kuponi.

Sreda, 21. novembra, zaprto.

Četrtek, 22. novembra ob 20. uri »Jesenski manevar«, ab. B. Gostovanje gđ. Lubejeve.

»Adieu Mimi« na mariborskem odru. Zopet se obeča Mariborčanom velik operetni »šlager«, tako močan, kot je bila morda »Grofica Marica«. Koncem tedna se vprizori prvič Ralpa Benatskega izredno vesela in melodiozna opereta »Adieu Mimi«, za katero ima baš marib. gledališče izvrstno zasedbo, tako, da se je nadejati zelo velikega uspeha.

Gostovanje gđ. Lubejeve v Mariboru. V četrtek, 22. nov. gostuje v »Jesenskem manevaru« priljubljena subreta gđ. Lubejeva.

Koncert Ivana Noča

Kakor se je pred nami razvijal Bachov orgelski koncert a-mol v plastični, instrumentalnemu stilu svoje dobe prilagodeni, tehnično brezhibno izvedeni klavirski prireditvi profesorja Ivana Noča, takoj smo se sproti uverili, da imamo opravila s posebno osebnostjo, ki je poslušalce ves večer navduševala in ogrevala. Nočevo igranje je vidno prav mirno, brez telesnih akrobatizmov, kakršni so običajni pri umetnikih že zaradi lepše zunanosti; zato pa je njegov duh globoko snujoč in izklesava posamezne skladbe v pravcate kipe. Tako smo imeli priliko slišati klasičnega Rameauja — Sarabando in Rigaudon — filozofa Brahmsa z eno rapsodijo in eno balado, Schumannov Carneval, ki je koncertni kos par excellence, Glazunova Miniature, nadalje modernejše skladbe, kakor eno Škerjančovo kompozicijo, Marxov List v album in Debussyev Danse E-dur, vse v mojstrski interpretaciji, ki je našla svoj mogočen zaključek v znanih Lisztovih Studijah o Paganini-ju. Dovolj laskavega se je že pisalo o pianistu Noču pred koncertom in si lahko prihranimo nadaljne besede. Naj samo omenimo, da nas je koncert zadovoljil nad vse pričakovanje. Gospod Noč je tudi splošno glasbeno fino izobražen in je to ona sila, ki iz tehničnega izvežbanca ustvarja umetnika. Zato je skoro magično vplival na poslušalce, katerim je moral na splošno zahtevo dodati še par komadov. Škoda le, da je zanimanje med našimi ljudmi le premajhno. Prava sramota za naše inteligence in za premožnejše kroge je pač ta, da so sprednje vrste sedežev — dasi razmeroma poceni — bile malone prazne. Sramota, da se ne išče tudi kaj duševne hrane, ki bi morala vsakemu civiliziranu biti prava potreba. Ljudski univerzi za moramo biti hvaležni, da nam preskrbuje izbrane koncerte, le od umetnikov samih je žalostno, da dosledno prezirajo skladbe jugoslovenskih komponistov in — eno našo skladbo med 11 nam je milostno nudil Noč! — med tem ko so ravno oni poklicani, da jih negujejo in jih na svojih umetniških turnejah nesejo po svetu in da se mu ne predstavijo vedno le s tujimi, to se pravi z njegovimi duševnimi proizvodi!

Svojcem v svetovni vojni padlih.

Daleč kje v tujini ali celo neznanu kje počivajo vaši, ki so žrtvovali svoje krepko življenje v svetovni vojni. Kakor po drugih krajih, tako je prav, če se jih spomnimo tudi Mariborčani in postavimo svojim rojakom, padlim v svetovni vojni primeren spomenik. V ta namen zbira organizacija Udruž. vojnih invalidov vse potrebne podatke. Uljudno vas zato vabimo, da prijavi vse mariborske rojake, ki so padli v svetovni vojni. Prijave sprejema pisarna Rotovski trg št. 6 ob uradnih urah vsako sredo, soboto in nedeljo dopoldne. Istočasno vas opozarjamo na koncert dne 21. novembra, ki se bo vršil v počastitev padlih Mariborčanov in je čist dobiček določen za fond, ki naj služi za postavitev spomenika.

SLAVA MRTVIM! REQUIEM 21. DECEMBRA 1928

ISSK Maribor hazenski prvak države

V VELIKI BORBI ZA PONOSNI NASLOV DRŽAVNEGA PRVAKA JE VČERAJ ZMAGALA BOLJŠA DRUŽINA ISSK MARIBORA. — SILNO ZANIMA NJE OBČINSTVA ZA TEKMO IN NAVDUŠENE OVACIJE VRLI SEDMORICI MARIBORČANK. — ZAKLJUČEK JESENSKEGA NOGOMETNEGA PRVENSTVA V MARIBORU IN LJUBLJANI.

Maribor-Jugoslavija 11:8 (5:4)

Včeraj se je v Mariboru odigrala zaključna tekma za hazensko prvenstvo države med prvacom Srbije, SK Jugoslavija iz Beograda in prvacom Slovenije ISSK Mariborom, ki je tekmo odločil v svojo korist in si zaslužen pripobil častni naslov prvaka države.

Velik uspeh dobre družine »Maribora« je tem častnejši, ker je družina najmlajša med letošnjimi konkurenti, ki so se potegovali za najvišje mesto v damškem sportu naše države. Prvič je državno prvenstvo ene izmed sportnih panog osvojila Slovenija. Da pa je bilo to dano ravno »Mariboru«, je največja zasluga neumornih, vztrajnih in požrtvovalnih hazenašic, ki so se v najvišji meri zavedale svojih sportnih dolžnosti in tudi dosegle zaslužen uspeh. Od včeraj je ISSK Maribor državni prvak v hazeni.

Za finalno prireditelje je vladal v vseh sportnih krogih izreden interes, zlasti pa je Maribor posvetil veliko pozornost pomembnemu dogodku, ki bo ostal neizbrisen ne le za klub, ki je osvojil prvenstvo in za mesto Maribor, temveč za ves sportni svet, jugoslovanski in inozemski, ki je s presenečenjem spremljal z velikimi uspehi doprinešene dokaze o sposobnostih in znanju mladih hazenašic ISSK Maribora.

Tekmi so prisostovali zastopniki vojaških, državnih in samoupravnih oblasti ter rekordno število občinstva, ki je objektivno sledilo ostremu in trdemu boju, ki je bil brez dvoma v Mariboru najzanimivejše srečanje v hazenskem sportu. Obe družini sta zastavili vse svoje znanje, spretnost, rutino in požrtvovalnost za doseg čim častnejšega rezultata. Plod njunih prizadevanj pa je bila dovršena, tehnično in taktično popolna igra, ki je spričo dostojnosti izvajanja pridobila lepega damškemu sportu novih simpatizerjev.

»Jugoslavija« v postavi: Mica Škorić, Lela Ristić, Desanka Hadžić, Olga Škorić, Radmila Bunuševac, Lela Barlovac, Emilija Jovanović, je predvedla prvovrstno igro, tehnično popolnoma enakovredno protivniku, toda taktično v odločilnih momentih precej zgrešeno. Napad je slonel večinoma na soloakcijah izvrstne Jovanovičeve, ki je za ogromno delo žela obilo priznanja. Krili sta bili neokretni in igri Jovanovičeve malo koristili. Bili sta požrtvovalni, v odločilnih momentih pa neodločni in vso tekmo nervozni. Krilska vrsta je bila zanesljiva, zlasti Olga Škoričeva, ki je dala napadu nasprotnika največ dela. Tudi Hadžičeva je ugajala, čestokrat pa je bila preostra. Rističeva na backu je spretna igralka in zelo odločna, kar je mnogokrat moral občutiti napad Mariborčank. Vratarica, Mica Škoričeva, je sigurno lovila žoge in nosi velik delež na uspeh akcijah obrambe.

»Maribor« v postavi: Hilda, Zinka, Vida, Hildica, Verica, Olga, Danuška, se je prezentiral v najboljši luči. Napad in obramba sta se dobro sporazumevala in za spoznanje nadkriljevala nasprotnika, ki je bil od časa do časa enakovredna, toda manj gibljiva. Napad je presenetil s točno kombinacijo in veliko brzino. Skokoma je osvajal teren in se nevarno približeval vratom nasprotnika. Vse tri, Olga, Verica in Danuška so izredno prodorne in danes brez dvoma med najboljšimi v državi, kot vigran trio pa mogoče najboljši. Vida je bila izredno požrtvovalna in edina, ki je lahko kljubovala spretnostim Jovanovičeve. Dvoboji med njima so bili najzanimivejši. Vida je včeraj, kakor malokdaj poprej, četudi je bila vedno prvovrstna, storila v obrambi glavno delo in je naravnost briljirala. Hildica ji je z veliko vnemo in požrtvovalnostjo pomagala in storila več kakor se je od nje moglo zahtevati. Zinka na backu tokrat ni dosegla običajne forme, vendar je opravila s svojo odločno igro tudi precejšen del vrataričinega posla in onemogočila več popolnoma do-

zorelih situacij. Hilda v goalu je svojo nalogo vršila mirno in ne nosi odgovornosti za dobljene goale. Obranjliv je bil le eden, bil pa je nepričakovan.

Skratka, obe družini sta z lepo in fair igro napravili na občinstvo najugodnejši utis in prvi kontakt z beograjskim in mariborskim sportom upamo, da bo mnogo doprinesel k občnemu zblizanju v sportnem sodelovanju.

Potek tekme je bil nad vse živahen in izredno zanimiv, kajti obe družini sta začeli težak boj z voljo do zmage. Nervozna prvih minut je kmalu popustila in akcija za akcijo, ena popolnejša od druge, se je valila zdaj v eno, zdaj v drugo smer spremljana z burnim vzpodbujanjem publike. V času od treh minut se ni moglo preceniti moči nasprotnikov, niti se ni opazilo premoči. V 3' pa je Jugoslavija dosegla po Jovanovičevi vodilni goal. Dve minuti kasneje izenači Verica in »Maribor« preide v rahlo premoč. Z veliko odločnostjo uspe marljivi Verici, da zviša v 8' na 2:1, a v 19' na 3:1. »Jugoslavija« si opomore in trdovratno napada, toda nima uspeha, dočim zviša Olga po lepi kombinaciji v 15' na 4:1. Že je izgledalo, da je »Maribor« absoluten gospodar situacije, toda zaporedni napadi in divji tempo »Mariborovega« napada so izčrpali domačinke, kar je »Jugoslavija« spretno izrabila in s požrtvovalno igro v 19' zmanjšala razmerje na 4:2. V nekaj minutah, ki so potekle v premoči »Jugoslavije«, so simpatične Beograjkance v 21' in 24' minuti izenačile. »Maribor« je zopet napel moči in pričel ostro oblegati vrata nasprotnic, ki so se žilavo branile. Zlasti uspešno je bilo delo vratarice, ki je ostre strele sigurno branila. Mariborčanke so izsilile vrsto kotov, ki so ostali neizrabljeni, vendar je uspelo Olgi, da tik pred zaključkom polčasa doseže za svoje barve peti goal in vodstvo.

Po odmoru sta družini zopet z velikim ognjem nadaljevali borbo, ki je z vsakim trenutkom postajala zanimivejša. Družini sta bili docela enakovredni in v 3' izenači »Jugoslavija« (5:5). Takoj nato doseže zopet Verica vodstvo za »Maribor«, a Beograd zopet izenači v 6' na 6:6. Tempo se stopnjuje in igra pridobiva na kakovosti. Igralke so odločne in se vztrajno borijo, toda nervoza se polajša publike, ki z negotovostjo, z upanjem in strahom, pričakuje nadaljnjih potez, ki naj spremenijo rezultat. Oster napad »Maribora« uspe in Verica ponovno pripori vodstvo svojim barvam v 10'. »Jugoslavija« je pridno na delu in že v 11' izenači, kar vzpodbudi domačinke, ki z izredno vnemo nadaljujejo težak boj. »Jugoslavija« obupno brani, toda plasi-rana žoga Olge najde v 13' mrežo. 8:7 za Maribor. Občinstvo je frenetično vzklikalo in bodrilo domačinke, enako pa je priznavalo tudi vsak uspeh gostov. Navdušenje pa se je povečalo in »navijači« so postali glasnejši, ko je Olga v 17' zvišala na 9:7. Tudi v vrstah »Mariborčank« je bilo čutiti, da so sigurnejše in zaporedni napadi končajo v 20' po Verici v mreži »Jugoslavije«. Minuto kasneje pa je dosegla Danuška 11 in zadnji gol za »Maribor« ter mu tako zasigurala zmago. V 22' je »Jugoslavija« postavila končen rezultat 11:8.

Sodnik g. Nikolić je bil zelo dober, vendar ne tako kot v minuli tekmi med »Mariborom« in »Ilirijo«. Zadovoljil je z objektivnostjo obe strani.

NOGOMETNO PRVENSTVO.

Včeraj je bilo dejanski zaključeno jensko prvenstvo tekmovalje mariborskega okrožja; sicer si bo še moralo odigrati 25 minut tekme Maribor-Svoboda, v katerem podaljšku lahko pride naš prvak do še boljše razlike golov, a vrstni red v prvenstveni tabeli se ni in se ne bo spremenil. Včerajšnja borba za drugo mesto je izpadla v korist Rapida.

Maribor - Svoboda 7:0.

Na igrišču Železničarja. Sodnik g. Mohorko je moral v 20. minuti drugega pol-

časa prekiniti tekmo, da se je mogla pravočasno pričeti prvenstvena igra Rapid-Zelezničar, ki jo je sodil g. Schneller iz Ljubljane. Gole so zabili: Neža 3, Peček 2, Starc 1 in Lalić 1.

Rapid - Železničar 3:2 (2:2).

Skoro do zaključka tekme se ni moglo reči, kdo si pridobi dve važni točki ali se bosta morala nasprotnika zadovoljiti celo vsak z enim bodom. Šele v 40' je uspelo Rapidu odločiti tekmo v svojo korist. Gole so dali za Rapid Terglec, Vidovič in Barlovič, za Železničarje Konrad in Pavlin. (Podrobnejše poročilo o tekmi jutri).

Ljubljana: prvenstvo Svoboda - Reka 5:3 (1:3), Ilirija - Jadran 11:0 (7:0); Primorje - Vojaški team 9:2 (4:0).

Zagreb: prvenstvo Hašk - Derby 8:0 (4:0), Gradjanski - Železničar 7:1 (5:1), Concordia - Croatia 7:2 (2:1), Viktorija - Sparta 4:2 (0:1).

Gradec: prvenstvo GAK - Sportklub 4:0 (2:0), Sturm-Ostmark 14:0 (6:0), Hakoah - Akad. Sportverein 7:3 (3:1).

Dunaj: prvenstvo Admira Slovan 6:2 (3:1), Rapid - Vienna 3:1 (2:0), Austria-FAC 2:2 (1:1), Wacker - Nicholson 2:1 (1:1), Sportklub - Hertha 4:2 (1:1).

Praga: Semifinale za pokal: Slavia-Kladno 3:2 (0:1), Sparta-Viktoria Žižkov 3:1 (0:1).

Budimpešta: prvenstvo Hungaria-Somogy 9:2 (5:1), Ujpest-Rispest 7:1 (2:0), Ferenczvaroš - Nemzeti 1:1 (1:0), Bockay - Vasas 2:2 (1:0), Bastiya - »Ofenski 33« 6:1 (2:0), Tretji okraj - Sabaria 2:1 (1:0).

Berlin: Hertha (Berlin) - DFC (Praga) 5:2 (2:2).

Medij razkril zločin

Londonški časopisi so zadnje dni objavili vrsto senzacionalnih člankov, ki utrjujejo domnevo slavnega spiritista Arturja Conan Dovlea, da bo vsaki policijski urad imel v službi po enega vidovitega uradnika in uradnico, ki bosta svoje sposobnosti koncentrirala v svrhu razkritij tajstvenih zločinov.

Angleško časopisje poroča sledeče: Pred meseci je izginila na nepojasnjen način 19letna delavka, ki je po dovršenem delu odšla po samotni poti iz tovarne v smeri proti domu. Mesec dni kasneje so našli njeno truplo v globokem studencu 800 m od omenjene samotne poti. V bližini so še štirje taki studenci, ki pripadajo mestnemu vodovodu. Pokriti so s težkimi železnimi ploščami in ograjami od vseh strani z 180 cm visoko železno ograjo, zaščiten z bodočo mrežo.

Stariši umorjene delavke so brez vednosti oblasti naprosili sosedo Doris Kyle, ki uživa radi vidovitosti v vsej okolici velik ugled, da na podlagi spiritističnih poizkusov ugane zločinca, o katerih ni bilo najti nobene sledi. Kylejeva je v transu videla vizijo, ki je privedla zagoneten zločin do razkritja. Prikazal se ji je človek, katerega ime je takoj izgovorila. Približal se je hčerki njenih sedov in jo vprašal, kam je namenjena. Dekle mu je odgovorila, da odhaja na dom, ker mora priznati očetu, da je v blagoslovljenem stanju. Mladenič se je protivil njeni nameri in je dejal: »Tega ne boste storila«. Nato je zgrabil dekle in ji razbil lobanjo. Nato je odvrlel njeno telo pod kup kamenja, naslednje noči pa ga je vrgel v vodnjak, kjer so ga mesec dni kasneje našli delavci mestnega vodovoda.

Razumljivo je, da policija ni verjela besedam medija. Trupla do takrat še niso našli in iskanje je bilo zaman, dokler ni naključje zaneslo delavce v omenjeni vodnjak. Zanimanje pa se je povečalo, ko so zdravniki ugotovili, da je dekle v resnici bilo pred porodom. To je dalo povod, da so oblasti ponovno uvedle preiskavo v smislu navedb medija. Vsa angleška javnost pričakuje z velikim zanimanjem rezultate ponovnih poizvedb.

Sedem svetovnih jezikov.

Ameriška statistika ugotavlja, da od 1800 milijonov zemeljskega prebivalstva govori 600 milijonov prebivalcev najvažnejše evropske jezike: angleščino, ruščino, francoščino, nemščino, italijanščino in španščino.

Najkrajši zakon

Angleži trumoma beže iz zakona. Ločitev so na dnevnem redu, čestokrat celo brez povoda. Čeprav so procesi postali že vsakdanja zadeva, in angleška justica reševati tudi zelo zanimive slučaje. James Wood, ki je vse življenje sovražil ženske, se je odločil na splošno zažuden, znanecv in sorodnikov, da se poroči s svojo uradnico. Poroki je prisostvoval 40 oseb, ki so slavile poročenco do pozilnih ur. Okrog treh so se gostje pričeli razhajati, končno pa je ostal sam bankir Wood z mialo soprogo. Bil je hladan in miren, poteze pa so izražale načno duševno depresijo. Ko je odšel zaost, je bankir vzel klobuk in plašč in se hotel posloviti od začudene žene. Žena ga je vprašala presenečeno, kam se odpravlja, on pa ji je odgovoril, da odhaja domov, češ da si je zadevo premisli. »Zakon mi ne ugaja«, je dejal. »Gleda proke sem se prenegil.« — Od poroke je minilo samo devet ur in je bil Wood dejansko oženjen tudi samo devet ur. Še istega dne je obiskal svojega zagovornika, ki je zahteval pri sodišču ločitev zakona. Pri razpravi je vprašal sodnik bankirja, kaj ga je tako nepričakovano napotilo, da razdere zakon. Wood pa mu je odgovoril, da je 47 let živel kot mladenič in da mu je nemogoče ovreči ukoreninjene principe in ves način življenja. Razen tega se je spomnil, da žena mnogo stane. Sodnik ga je opozoril, da bo kljub temu moral skrbeti za ločeno ženo, ki se upira ločitvi in da je tudi zakoniti dedič njegovega premoženja. Kljub temu je bankir izjavil, da ne more prav nič omajati njegovo odločitev in mlada zakonca sta se razšla.

Istega dne je sodišče reševalo zadevo Charlesa Gilkesa, ki je bil popolno nasprotje bankirja Wooda. Gilkes, 42letni uradnik, se je pred leti zagovarjal pred sodiščem radi atentata iz ljubosumja. S kuhinjskim nožem je nevarno ranil svojo ženo in v obupu vtaknil glavo v plinško peč, a so ga pravočasno rešili. Vzrok atentata je bilo službeno ugotovljeno dejstvo, da je hotela njegova žena, 31letna veseljakinja, trikrat pobegniti od moža. V dveh slučajih jo je policija vrnila možu, v tretje pa je bila zadeva malo težja. Mož je pravočasno doznal za nakano živahne žene, radi česar je prišlo do prepira in atentata, ki sicer ni imel težjih posledic. Pred sodnikom je goljufani Gilkes dokazoval nesrečo, in bol, ki mu jo povzročila nevesta žena, vendar se je kazal pripravnega, da ji ponovno oprostí grehe. Težave nesrečnega zakonca so vzbudile v sodnikih sočustvovanje in Gilkes je bil oproščen. Toda nemirna žena je zahtevala ločitev zakona. Sodnik pa je opozoril nehvalečnico, da ji je mož vedno oprostil njene prestopke in da je radi nje trpel sramoto in ponižanje. Ženo so ganile sodnikove besede. Med solzami sta se zakonca pobotala in žena je sodniku svečano obljubila, da ne bo več varala dobrega moža.

Strašen trojni umor v Lodzu

V velikem poljskem industrijskem mestu Lodzu je bil izvršen te dni trojni zverinski umor. Tovarnar glasovirjev, Bronislav Tischer, svoječasno dobavitelj ruskega carskega dvora, je bil znan kot eden najbogatejših ljudi na Poljskem. S svojo ženo Marijano je živel v mali vili poleg tovarne. Pretekli ponedeljek je bila tovarna radi poljskega državnega praznika zaprta. To priliko so porabili morilci, da izvrše svoj zločin, ki so ga odkrili šele dva dni kasneje. Tovarnarja so našli v predsobi stanovanja v mlaki krvi mrtvega na tleh, v spalnici pa truplo njegove žene. Zverinski morilci so stari zakonski dvojici, katerih trupla sta bili strašno zmrcvarjeni, iztaknil tudi oči. Tudi o domači služkinji, 28letni Jospini Borkowski, ni bilo nobenega sledu. Našli so jo kasneje mrtvo v nekem predmestju. Kakor so dognale poizvedbe, je bila Borkowska ljubica nevarnega zločinca Jana Greta. Najbrže je ona spustila morilca in njegove tovariše v tovarnarjevo vilo. Ko pa je pobegnila z morilci, jo je najbrže začela peči vest in je zločincem zagrozila, da jih bo izdala. Njen ljubimec Gret jo je nato kratkoma ubil s sekuro. Zločinci so odnesli iz vile 40.000 dolarjev.

Spominjalte se CMD

Teple Thurston:

Sovražnikova žena

Prvi del.

Na njegovem glasu, ki se sicer ni spremenil, se je občutilo, da se ji skuša umakniti. Resnico ji je pravil, a samo polovico. Zopet ga je videla na begu. Dvignila je obraz, da bi srečala njegove oči. Roke so ji popustile in plašč je zdrknil iz ramen.

»Zakaj mi naenkrat ne zaupate?« je vprašala.

»Nikomur ne zaupam.«

»Meni lahko zaupate. Žal Vam je, ker ste mi povedali, kje v Londonu stanujete. Ali ne?«

»Mogoče.«

»Zdi se Vam, da je bilo neumno.«

Odgovoril je s smehom. Občutila je, da ni pristen ta smeh.

Samo ena pot je bila, da bi ga obdržala. Instinktivno jo je našla. Ponudila mu je roko.

»Vrniti se moram,« je dejala. »Če Vam ne morem pomagati, Vam ne smem biti na poti. Žal mi je, da je bil sestanek zastoni. Lahko noč!«

Prijel je roko, ker mu kaj drugega ni preostajalo. Pustiti je moral, da je odšla. Ko je stopala proti vratom, je pa Jana vedela, da se ni ganil z mesta.

Ko je odpirala vrata, se je ozrla. Še vedno je stal, kakor ga je pustila. Ko je stopila v lužo, so bili ostali gosti še v veži, pripravljeni za odhod. Nasmeh je bil na Janinem obrazu. Minister se je priklonil, bil je uverjen, da velja nasmeh njemu.

Vrata je pustila odprta. Laskavih ministrovih besed ni poslušala. Slišala je samo korake, ki so se zunaj po trgu izcubili v daljavo.

5.

Stephen je vedel, da se je ta nekaj zgodilo. Ni bil psiholog, temveč zgodovinar. Čakal je na dejanja, ki bodo sledila.

Ko so vrata odšli, je onil in zapahnil vrata. V Janinem salonu je videl še luč in ko jo je hotel ugasniti, je videl, da je bila Jana še tu. Sedela je v svojem naslonjaču ter strmela v žerjavico kamina. Bila je še vedno v plašču. Malo je postal in potem dejal:

»To je danes že drugi, ko se mi zdi, da spiš, a se motim.«

»Jasmehnila se je.«

»Kako grdo,« je dejala, »da Te razočaram.«

Smeh in še nekaj nežnega je bilo v njenem glasu. Čutil je pa, da je nekaj silno oddaljenega.

Kadar bi hotela biti posebno dobra, ga je nazivala Dicky. Tudi tedaj, ko je stal ob vratih, ga je poklicala:

»Pridi sem, Dicky!«

Šel je proti njej in zdelo se mu je, da hodi po poti za nekim silno oddaljenim ciljem. Ravno tedaj, kadar je bila posebno nežna, se mu je zdela tako silno daleč. Naslonil se je ob peč.

»Zelo zgovoren si bil noč,« je pričela.

Ni si mogel misliti, kam meri.

»Nikdar Te še nisem slišala, tako govoriti o Irski.«

»Ali bi me poslušala?«

»Prej ne!«

»Sedaj pa?«

Prikimala je večkrat zaporedoma. V odgovor samo prvič. Kakor da bi se dramila iz nekih sanj, je govorila:

»Niti pojma nisem imela o dogodkih tam na Irskem O ljudeh, ki so vsa ta leta prihajali k Tebi, sem menila, da so duševni pohabljeni. Pa niso. Pristao človeški so Tako človeški, da jih z našo civilizacijo komaj razumemo. Ali je civilizacija sploh nekaj dobrega, Dicky?«

»Civilizacija je dobra do gotove meje,« je odvrnil. »Nazadnje se pa sama konča. Civilizacija priganja človeka k ustvarjanju in človek toliko ustvarja, da je nazadnje preveč.«

»In Irski? Te grozote, — ko se ljudi mori v posteljah in iz zasede?«

Skušal ji je razložiti, da je človek še vedno divja zver.

»Ali ni bilo smešno, ko so se toliko razburjali nad zgotami na Irskem?«

»Pretiravali so, kaj ne?«

»Ne, niso. Nekaj pa storé in to je, da vse napačno razlagajo. Madden je imel popolnoma prav. To je vojna. Če se človek mora boriti, seže po vsakem orožju in se poslužuje vsake možnosti, da bi zmagal. Viteštvo? To je bilo v srednjem veku, danes je pa načelo vseh bojev, da se skuša nasprotnika presenetiti s sredstvi, ki jih dostavljajo vohuni. Madden je dejal: Če je vlomilec v hiši, se ne ča-

ka na nabavo najmodernejšega revolverja. S prvim, kar pride pod roko, se ga naskoči in prežene. Samo hinavci imajo to za barbarstvo.«

Samo malo Stephenove hladne logike je že zadostovalo, da so vzplamtele vse iskre, ki jih je John Madden vžgal v Jani. Čim mirnejše je govoril, tem bolj vroči so bili plameni v njej. Ob peči je slonel ter gledal v pepel na tleh. Obrnil se je ter jo pogledal — neka druga žena je sedela na stolu. Njena lepota je živela, gorela. Če je imel tedaj občutek, da je to vse njegovo, potem je vedel v tem trenutku, da mu je šlo vse iz rok.

Ni pa imel občutka zgube in srčne bolečine.

Ob novi luči, ki je žarela iz njenih oči, je občutil samo sočutje, veliko sočutje radi vsega, kar jo še čaka. Stopil je k njej, jo prijel za roko in držal, kot da jo mora voditi skozi temno sobo.

Vprašujoče ga je pogledala. Zopet, kakor tolikokrat v zadnjem času, ji je bilo nerazumljivo, kaj se v njem godi. Dobro je poznala njegove posebnosti. Nihče ga ni boljše poznal, ali nekaj — nekaj v njemu se ji je vedno odtegovalo.

»Pripoveduj mi nekaj o Maddenu,« je dejala. »Kaj pomeni on za ves pokret?«

»Toliko kot vsak drugi, dokler še živi in diha. Če ostane pri življenju, bo prav lahko enkrat predsednik irske republike. Če umrje, pa pride v krog legend irske zgodovine in v kraju, kjer je bil rojen, si bodo o njem pripovedovali zvečer, ko bodo sedeli ob ognju. Pojdi v posteljo, otrok, skoraj bo ena. To sedaj lahko rečeš, da si videla Johna Maddena. Njega se ne vidi tako lahko. Kakor furija gnan je tekel od tod. Če si je pred stavljial, da bo našel pot do razsodnosti teh ljudi, ga pomilujem.«

»Res si je to mislil,« je dejala.

»Mislíš? — Bog naj mu pomaga. —

Jaz pa priznam, da sem imel malo upanja na kak uspeh tega sestanka. Madden je pa namé prepričevalnejše uplival kot njegovi nasprotniki. Ni te več bilo, ko jih je skušal pregovoriti, da bi mu pripomogli do sestanka z ministrskim predsednikom. Videl je, da je s temi ljudmi vse zaman, da je odveč vsaka beseda. Planil je od mize. Saj si videla njegove oči.«

Se sedaj jih je videla.

»Kakor črn ogenj so bila. «Torej gospodje, je dejal in glas mu je bil kakor led, »če ostanete pri tem, da bodo tudi v bodoče umori mesto vojne, potem je na vas več krivde kot na vas. Saj veste, da zakon ne pozna samo pojma morilca, temveč tudi sokrivca.« S temi besedami je odšel. Spremljal sem ga. Rad bi Ti bil voščil lahko noč.«

»Kaj je rekel?«

Stephen je sledil Jani, ko je šla v svojo spalnico. Za edino opravičilo svoje prisotnosti je smatral njeno zanimanje za razgovor.

Razpletla je lase, ki so se kot temna nevilhta zgrnili okrog njenih ramen.

»Kaj je rekel?« je ponovila.

»Izrazil je zelo formalno svoje obžalovanje in to je bilo vse.«

»Velik zgodovinar si, Dicky,« je dejala med smehom, »za reporterja pa ni-maš daru.«

»Ali si več pričakovala?«

Roko mu je položila okrog vratu.

»Ail ne veš, da oblačijo ženske tudi gola dejstva? Lahko noč, dragi. Prepričana sem, da si točno poročal.«

»Zakaj si razočarana?«

»O, ne vem. Opisoval si mi, kako ste sedeli v sobi — kako se je odprto priznal k umoru — nagrada je razpisana na njegovo glavo — on pa gre tja nazaj kakor pred angeljem s plamtečim mečem. In potem — formalno obžalovanje, da se ni mogel posloviti od gospodinje. Kakšno nasprotje! Poljubi me!«

Nagnila se je k njemu, a se mu še nikdar ni zdela tako daleč.

»Ljubim Te, Dicky,« je rekla.

»Vem,« je odvrnil.

»Ali boš vedno vedel?«

»Mislim, da bom.«

»Lahko noč.«

Poljubila ga je z nežnostjo, kot da leži na zadnjem svojem ležišču in se ga niene ustnice ne bodo nikdar več dotaknile.

Vstal je in odšel v svojo sobo.

6.

Z mirno gotovostjo, da ni Johna Maddena zadnjič videla, se je Jana podala k počitku. Londona še ne zapusti.

(Dalle prihodnjic.)

Vozni red veljaven od oktobra

Prihod in odhod osebnih vlakov v postaji Maribor gl. kol.

Prihod vlakov v Maribor gl. k.			Odhod vlakov iz Maribora gl. k.		
Vrsta vlaka	Prihaja iz	ob uri	Vrsta vlaka	Odhaja v	ob uri
brzi	Dunaja	1 15	brzi	Trst	1 45
"	Trsta	2 56	"	Zagreb (Sušak, Split)	2 50
"	Zagreb (Sušak, Split)	3 10	"	Dunaj	4 —
potniški	Ljubljane (Postojna, Zagreb)	4 01	potniški	Zagreb (Ljubljano)	5 20
"	Čakovec, (Murska Sobota)	6 28	"	Kororibo (Mur. Sobota)	5 35
"	Poljčan	7 31	"	Celovec	5 40
"	Prevalja (Slovenjgradec)	7 38	"	Dunaj	6 5
mešani	Št. Ilja	7 42	mešani	Št. Ilj	6 40
potniški	Dunaja	8 14	potniški	Vel. Kanizo (Mur. Sobota)	8 24
"	Velike Kanize (Mur. Sob.)	9 10	"	Dunaj	8 55
"	Ljubljane (Zagreb)	9 37	"	Postojna (Zagreb)	9 20
"	Trsta (Zagreb)	11 52	"	Falo	10 20
"	Falo	11 58	"	Ormoz	10 40
"	Semmering	12 31	"	Dunaj	13 10
"	Celovec	12 53	"	Celovec	13 20
brzi	Prage (Dunaj)	13 53	"	Lakes	13 25
potniški	Ormoz (Mur. Sobota)	14 40	mešani	Št. Ilj	13 30
brzi	Beograda (Split)	14 51	brzi	Trst	14 25
"	Trsta (Reka)	15 02	"	Beograda (Split)	14 35
"	Št. Ilja	15 11	"	Dunaj (Praga)	15 37
mešani	Trsta (Zagreb)	16 34	potniški	Vel. Kanizo (Mur. Sobota)	16 18
potniški	Dunaja	18 20	"	Falo	17 10
"	Vel. Kanize (Mur. Sobota)	18 21	"	Ljubljano (Zagreb)	17 20
"	Falo	18 41	"	Celovec (Slovenjgradec)	18 34
mešani	Št. Ilja	20 31	mešani	Št. Ilj	18 45
potniški	Beljaka	21 —	"	Pragerste	19 20
"	Brucka ob Muri	21 34	potniški	Dunaj	20 —
"	Kotlobo (Mur. Sobota)	21 47	"	Čakovec	21 06
"	Zagreb (Ljubljane)	22 —	"	Trst	23 25

Novo postopanje v trajni ondulaciji!

Da bi se lasje osmodili ali zažgali je izključeno.

Frizerski salon

V. Maly, Aleksandrova cesta št. 22.

Vhod skozi večna vrata. 2195

Rokavice in nogavice

vseh vrst, kupite najceneje pri **Fr. Podgoršek** nasl.,

Fr. Bela

Slovenska ulica št. 7

Mali oglasi

Zenitve, dopisovanje in oglaševanje in oglasne namene občinstva: vsaka beseda 30 p., najmanjši znesek Din 5.—

Baržun

v veliki izbiri že od Din 22.— naprej se dobi pri I. Trpinu, Maribor, Glavni trg 17. U

Suha bukova drva,

premog, kolobarji in vsakovrsten rezan les najceneje pri Piščancu na Državni cesti. 1872

Električne inštalacije

popravila, svetilke, likalnike, motorje, aparate, elektro blago po konkurenčni ceni pri Ilič & Tichy, Maribor, Slovenska ulica 16. XX.

Vešnje za damske plašče,

pliš, barbente, flanel kupite najceneje v manufakturni trgovini Srečko Pihlar, Maribor, Gosposka ulica 5. 1991

Prvovrstna maserka

se priporoča. Gosposka ulica 9. 2181

Važno za vse!

Popravila šivalnih in pisalnih strojev, gramofonov, otroških vozičkov, koles in motorjev. Emajliranje in poniklovanje. Shramba koles in motorjev čez zimo. Vse to izvršuje najkulantnejše in po brezkonkurenčnih cenah meh. delavnica in trgovina dvokoles, pisalnih in šivalnih strojev, Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ulica 14. 2147

Pruski premog za dvorane,

ostravski premog, trboveljski premog, koks, kovaško oglje, bukova drva, drva v svežnjih in kolobarjih na veliko in drobno najceneje pri M. Korošec, Maribor, Aleksandrova cesta 23, dvorišče. 2100

Modna trgovina

ANTON PAŠ

Maribor, Slovenska ul. 4

Potrebščine za krojače in šivlje

Lepa izbirna zaloga

KRZNA

pri tvrdki

L. ORNIK, MARIBOR

KOROŠKA 9 1787

je dosegla z zadnjimi pošiljtvami iz Leipziga vrhunec. — Le sedaj ima vsak priložnost izbrati si najlepše in največje komade. Vsevrstno blago za zimska oblačila največjih angleških in čeških tvornic, letos v posebno veliki izbiri v zalogi. Cene priznane najnižje.